

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166. szám, Falcione-féle házban.
Kiadóhivatal:
oblat Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felelős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr
Egyes szám ára 8 kr.

Neptentőknek: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 f
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

A mai magas politika.

Bánffy mindenesetre elérte azt, hogy beletaktikázta a kiegyezést és a kvotát abba az időpontba, a mikor már lehetetlen a törvényhozásnak az alapos megfontolás. Igazi helyzet csak egyszer volt ebben a kérdésben. Teremtette ezt a Reichsrath azzal a határozatával, a melylyel utasította a még virágjában levő Badeni-kormányt a kereskedelmi és vámszövetség felmondására.

Ekkor próbakőre volt állítva a Bánffy-kormány politikai bölcsesége. Mert ez a brüszk határozat egyenesen kihívta a kormány akcióját arra, hogy hat hónap alatt vagy elkészülnek a közös javaslatok, vagy pedig az ország helyzetet az 1865: XII. törvényezik szigorú magyarázata szerint konstruálja meg.

Persze mindez így történt volna, ha a Bánffy-kormány nem számítva a folyton növekvő osztrák zavarokra, azokban fel nem fedezi a csodaszert, a melylyel életét bizonytalan ideig meghosszabbíthatja. Az osztrák kaoszából táplálkozott a mi kormányunk, ezzel prolongálta a Bánffy-kormány megbízatását, mely kifejezetten csak az egyházpolitikai törvényhozás befejezésére, annak végrehajtására terjedt ki. Mily édes dolog volt sütkérezni ennek a kormánynak a millennium ragyogásában, de egyuttal mily szörnyű hiánya táru fel a politikai lelkiismeretnek abban, hogy egy kormány esztendőkön keresztül nem mer döntés elé vinni olyan kérdést, a mely a kormányzatára bízott ország összes politikai és gazdasági érdekeit összefoglalja.

Kérdjük, vajjon miért nem tudott a Bánffy-kormány ezelőtt két esztendővel tiszta helyzetet teremteni azzal, hogy az osztrák kormányynyal szemben a vagy — vagy álláspontjára helyezkedjék. A vagy — vagy között lett volna az a lehetőség, mondjuk bizonyosság, hogy a Bánffy-kormány megbukik. Ennek a lehetőségétől és bizonyosságától fázott a kormány, pedig bizonycs volt az osztrák ultimátum első pillanatától fogva abban, hogy mennél inkább kihuzza a terminusokat, Ausztriában annál feneketlenebb lesz a felfordulás. Ausztria részéről igazolt volt a huzás-halasztás taktikája, mert ott felfelé licitáltak a képtelenségig. Ezeket a képtelenségeket nem tudta megakasztani a Bánffy-kormány, a mely ezekből kamatoztatta a maga javára az időt, hogy tovább uralkodjék. A mint Ausztria politikai és gazdasági érdekekből növelte a zavarokat, úgy a Bánffy-kormány is bűnös abban, hogy a zavarokban remélte megtalálni az egyetlen-egy módot arra, hogy tovább a hatalom birtokában maradjon. Parlamentben és sajtóban zengettek a dithirambok az erős kormányról, az erős, kompakt szabadelvű pártól s esztendők során, az osztrák-magyar viszály hosszú proceszszusa alatt egyetlen-egy ténye nincs ennek a kormánynak és a pártjának, a mely politikai erőre vallott volna. Persze az ereje a gyenge, kimerült Ausztriában szemben felidézte volna a válságot, a mire gyenge volt a kormány és a szabalelvű párt.

Mit vitt báró Bánffy Dezső Ischlbe, ez az ő titka. Gondosan megőrzött legsajátabb titka, mert a szabadelvű

párt, a mely folyton azzal dicsekszik, hogy a vadon fiának két sziv egy dobbanása tartja össze a tiszteletrémítő kormányynyal, hivatalosan annyit tud a kormány szándékairól, mint mi az ellenzéki oldalon, a kik összetett gyanuokok alapján vágyunk konstruálni a helyzet képét s benne a Bánffy-kormány kriptogam terveinek a szövedékét.

De a szabadelvű párt kihirdette, hogy báró Bánffy Dezső provizoriumot nem ad a Thun-kormánynak, valamint a nála már megszokott erélylyel visszautasítja, hogy kísértetbe hozassék a 14. §. mindent jóvátevő generális irjával. Ezeket tehát nem kell magyarázni, megmagyarázta azt már báró Bánffy Dezső s a kormánynak ezekben a módozatokban lekötött helyzetét ismeri az ország.

A mit vihetett, az csak az önálló rendelkezés lehetett, vámsorompókkal az osztrák-magyar határon, ezzel egybefüggésben a magyar kereskedelmi képviselőtel teljes megszervezésének tervével s a külügyezék tervezete, a melylyel a külügyminister az osztrák-magyar monarchiával szerződéses viszonyban levő összes államokat értesíti, hogy január elsejével megszűnvn a vámpolitikai egység Ausztria és Magyarország között, Magyarország törvénybe írott jogai alapján önállóan teljesítő alanya lesz ezeknek. Mert bármit javasolt br. Bánffy Dezső a koronának, a mi alatta maradt a ministerelnöknek az országgal szemben itt szoros körtírlással foglalt kötelezettségeinek, az br. Bánffy Dezsőtől alkuvás visszafelé, licitálás lefelé, s vállalt politikai

Henneberg-selyem

— csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik —

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krtig méterenként — sima, esikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (minlegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb).

Ruhák s blouskra a gyárból! Privátfogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbálg ragasztandó

Henneberg G. selyemgyáriai, Zürichben
cs. és kir. udvari szállító.)

vagy szociális kötelezettségek konvertálása a napi megélhetést ideig-óráig biztosító megélhetési apró pénz-érre. Szerződés Ausztriával, köz-
belső vámvonal a fogyasztási cik-
kekre egyszerűen lehetetlen az olyan
va banque-politikusra nézve, mint
báró Bánffy Dezső, a ki a provizó-
rium-vita szorultságában elkötelezte
magát úgy, hogy vagy él alkotmány-
nyos kiegyezéssel Ausztriával, vagy
pedig minden tartást nélkül át-
megy az önálló rendelkezés mai jog-
állásából annak tényleges állásába.
Ez az átmenet pedig, mint gróf
Tisza István a Bánffy Dezső pro-
vizóriumos beszédéhez írott prafrá-
ziséban megírta, nem lehet holmi
fikció. Tisza István tétele az, hogy
a vámpolitikai lekötöttség megszü-
nése vámsorompók nélkül is a kül-
ön vánterület jogi állapotát teremti
meg: „de az ilyen külön vánterület
mérőben üres jogi fogalom marad,
testet nem ölthet vámsorompók nél-
kül.* Hiszen — így írja gróf Tisza
István 1897. december 30-án, a
provizórium-vita közvetlen hatása
alatt — a mely perczben akár mi,
akár Ausztria élni akar visszanyert
külön vámpolitikai egyéniségével, a
vámsorompók felállításának szükség-
ge elementáris erővel áll be; mind-
addig, míg vámsorompó nem választ
el Ausztriától, vámpolitikai függet-
lenségük papírosan létező üres tar-
talom marad.*

Igy mondja ezt a kormány hü-
séges támasza, nem valami ugyne-
vezett ellenzéki fantomot idézünk
meg, hanem gróf Tisza Istvánt, mi-
kor el akarjuk kergetni azt a fan-

tomot, a melyet ma a báró Bánffy
Dezső tábora úgy lanczíroz, mintha
az csakugyan a provizórium-tör-
vényből folyó önálló rendelkezés vol-
na.

Ha báró Bánffy Dezső ebben az
utolsó órában is olyan tervekkel
mer taktikázni, a melyek gunyjávé
válnak a politikai ígéret komolysá-
gának, akkor ne tessék arról beszé-
lni, hogy a Bánffy-kérdés alkotmány-
kérdés.

Dehogy az közönséges fizetés-
képtelenségi eset, megsúlyozva köny-
nyelmű hitelezéssel s ha báró Bánffy
Dezső bukik, bukásának kegyetlen
tragikumuma az, hogy soha semmiféle
faktorral, semmi akezió súlyával, ha-
tásával nem számolt. Végre is a
gazdasági rendezkedés elég komoly
kérdés arra, hogy a kormányzati és
politikai tehetetlenség a törvények s
az alkotmány szírtjein összezuzza
magát.

H.

Szilágyi Lajos sajtópere.

Közönségünk előtt is ismeretesek
azok a panaszok, amelyek a szabadkai
lapok hasábjain láttak napvilágot azért,
mert az igazságtalan leletezések íjesztő
sokasága már már az odaváló ügyvé-
dek existenciáját kezdte aláásni. A jog-
talan leletezések által előidézett általá-
nos megbotránnyozásnak adott kifeje-
zést Szilágyi Lajos, joghallgató, zombori
földink is a Bácskai Hirlapnak 1898
évi március hó 20-án kiadott számá-
ban »Sajtóper lapunk ellen — a lelet-
pöcze« címen megjelent cikkében. Szi-
lágyi Lajos ugyan a valódi bűnöst sze-
mélyesen nem ismerte, de az egész
közvélemény gyanúja alapján ő is
Veiner Pál szabadkai kir. törvényszéki
irodatisztre gyanakodott.

ket a legnagyobb szigorúsággal mind az üz-
letre kell fordítanom.

Az asszony bánatos sóhajt nyomott el,
de nem feszegette tovább a dolgot. Nemso-
kára azután az ifjú házaspár Mayblossom ur
üzlethelyiségéhez érkezett, a hol a férj gyön-
géd bucsut vett feleségétől és boltjába lé-
pett, a míg az asszonyka folytatta utját, hogy
a nemrég alapított háztartás számára né-
hány szükséges apróságot bevásároljon.

A fiatal férj takarékos elvei daczára
nagy hajlandóságot érzett, hogy csinos fele-
ségének óhaját teljesítse és így a mint iró-
állványán egy pénzes levelet talált és a le-
vélből megtudta, hogy a pénz egy barátjá-
nak legénykorában adott és már elveszett-
nek hitt kölcsön visszafizetése, elhatározta,
hogy ezen a jóformán talált pénzen meg-
vásárolja azt a bizonyos órát.

Nem nagy fáradságba került az éksze-
réshez visszatérni és az üzletet megkötni
mert az éppen jókor kapott pénz egy kicsi-
vel még több is volt, mint az órának az ára.

— Hova küldjem? kérdé az udvarias
kereskedő, miután az órát és üvegburát gon-
osan becsomagolta.

Mi zombori ügyvédek is megtanul-
hattuk, hogy mik azok a jogtalan le-
letezések. Hirlapi cikk nem ostromozhatja
éleg erős kifejezésekkel ezeket a vissza-
éléseket.

Nemcsak az ügyvédeket érintik az
igazságtalan leletezések, de meglátandó
azok az igazságszolgáltatás tekintélyé-
nek és az általános jogérzetnek is. Az
igazságtalan leletezőket igenis »nem az
állam érdeke, hanem saját éheségük«
vezélik; »terrorizálják az egész ügyvédi
kart azzal, hogy saját zsebeinek érde-
kében fejtik ki leletezési mániájukat.
Legkevésbé sem csodálatos, ha valaki
az ilyen aljas egyének eljárását, hevé-
ben szigorú szavakkal pertractálja.

Nem bíráljuk Szilágyi Lajos eljárá-
sát, csak regisztráljuk, hogy Veiner Pál
az idézett című cikk miatt sajtóper in-
dított ellene, amelynek tárgyalása a
szegedi kir. törvényszék, mint sajtóbi-
rótság 1898. évi október hó 31-ének
d. e. 9 óráját tűzte ki.

Úgy látszik, hogy legújabbban a saj-
tóbírószágot is az ügyvédség megsemmi-
sítőjévé szegődöttetik. Reméljük azonban,
hogy az igazság hatalmasabb lesz min-
den hivatalos presséonál.

Hírek.

* **Ő Felsége születésnapja.** Ma
van Ő Felsége, a magyar királynak születés-
napja. E városban zászlók lengése, díszruhás
urak felvonulása jelzik a nagy ünnepet. A
templomokban az idén is mindenütt hála-
isteni tiszteletek tartanak. Az izraelita tem-
plomban d. e. 11 órakor lesz az ünnepélyes
isteni tisztelet.

* **Eljegyzés.** Paul Dórá, Paul Kál-
mán zombori ügyvéd bájos leányát, Zombor
valódi zongora-művésznőjét a napokban je-
gyezte el dr. Balla Aladár, ujdéki ügyvéd.

* **Személyi hír.** Gozdsu Elek, a
zombori kir. törvényszék elnöke, kedden
reggel kezdte meg négy heti szabadság-ide-
jét, amelyet Alibunáron vadászattal fog
öltöni.

— Erre a czimre, felett Mayblossom ur
és névjegyárcajából egy csipetnyi kemény
papirlapot vett ki. Szeretném, ha azonnal
elküldené, mert feleségem épen nincs otthon
és meg szeretném lenni vele.

— Sajnálom, de lehetetlen. Inasom
nincs itthon és egy óra előtt nem is igen
jön vissza.

— Nem tesz semmit, adja ide a cso-
magot.

Magához vette az órát és kiérve a jár-
dára, egy épen arra menő hordárt megál-
lított.

— Vigye ezt az órát erre a czimre,
utasította a hordárt, átadva neki a cso-
magot és egy névjegyet a kérdéses tárczából,
melyet még mindig kezében tartott. — Itt
van a díja. Siessen és gyorsan végezze
a dolgot, aztán ne merjen kérni a hölgytől
még valami pénzt.

— Jól, van uram.

Mayblossom ur a legrózsásabb hang-
latban tért vissza boltjába, a hordár pedig
a kártyára pillantott, hogy megtudja, ho-
vá kell mennie.

— Hohó, mi ez? kiáltott fel némi meg-

A „ZOMBOR és VIDÉKE“ TARCZAJA.

A z ó r a.

Írta: M. M.

Ritka csinos kis jószág volt, elragadóan
feszletlen Kupidóval, a legpompásabb vésett
virágokkal és különféle egyéb díszítmények-
kel, a melyek mind arra valók voltak, hogy a
szemet gyönyörködtessék.

Üvegóra alatt állott, szembeöltő helyen
egy fűteczai jönevű ékszerész kirakatában
és a mint a csinos Mrs Mayblossom, az egy
hónapos asszonyka fiatal férjével arra menve,
megpillantotta, hirtelen megállt és áradozva
kiáltott fel:

— Oh! George, milyen kedves óra!

Igen, Annie, édesem felett a férj, csak-
ugyan gyönyörű.

— Mennyire szeretném szólni az asszony-
ka vágyakozva, ha megvehetné. Milyen szép
dísz volna a szalonban a kandalló párká-
nyon.

— Nagyon szeretném magam is. De tu-
dod Annie, fiatal kezdő kereskedő vagyok,
z a rendelkezésemre álló anyagi eszközök-

*** Személyi hír.** Dr. Atányi József, zombori kir. ügyész kedden tért vissza Szoszlól és már el is foglalta a hivatalát.

*** Személyi hír.** Perczel Dezső m. kir. belügyminiszter, nagybatyaú id. Perczel Miklós látogatására Bujára érkezett.

*** Toronyzene.** A tűzoltók 25 éves ünnepségén előadott régi magyar darabokat vasnap este megismételték a városba tartó tornyán. Pompásan hangzottak az éjben ezek a fenséges dallamok. Óriási közönség gyűlt össze a Szent Háromság téren hallgatásukra.

*** Gyógypedagógusok.** A vacsi siketnémetek intézetében 13-an végződött a dadogók és hebegők oktatására képesítő tanfolyam, a mely minket azért érdekel, mivel meggyéknél Bocska y Kristóf, a bajai áll. tanítóképző tanárja és Lé v a y Nándor zombori tanító is részt vettek a tanfolyamon, és pedig oly eredménnyel, hogy a kitűnőknek felét a b a c s k a i e - k képezik. Gratulálunk!

*** A zombori dalárda az aradi dalversenyen.** A zombori dalárda az aradi dalversenyen dicsőre oklevelet nyert. Az első díjat, az Országos dalegyet alaptotta aranyérmét és serleget a Kassai dalkör és a budapesti Ganz gyári dalegyesület kapta. A második, egy Vásárhelyi Béla ajándékozta ezüst koszorút, a szegedi, a harmadik díjat a budapesti Törökvs, a negyediket a nyiregyházi dalegyesület — ez a két utóbbi díszes karnagyi palca, — az ötödik — Liszt Ferenc mellszobra — a Debreceni munkás-dalegyetnek jutott. Dicsőre oklevelet kaptak még: a budapesti Erczhang, a hőmező-vásárhelyi, szatmári, Kecskeméti városi dalegyesületek.

*** Próba-bál Zomborban.** Landau Lázár okleveles tancmester szombaton este pompásan sikerült próbabált rendezett a Vadászokt elsőemeleti termeiben. A város összes leányai ott voltak. A kis táncosnők legtöbbször csokrokkal kezükben léptek a terembe, amely pompás dolgok persze még nem a gavalléroknak, hanem a — mamáknak voltak ajándékai. A nagyterem zsufolva volt mulatozókkal. Különösen tetszettek a szőlőtáncok, amelyeket egytől-egyig meg kellett újránni. A szőlőtáncosnők névsora ez: (Magyar Szóló, jelmében.) Hoffmann Ilonka és Koropafinszky József. Mangliár Janka és Steiner Gyula, Náray Jolánka és Fuderer István, kisasszonyok és urak. (Spanyol tánc, jelmében.) Drakulics Ivánka, Bikár Micuska, Moits Mariska, Markovics Ilonka, Náray

Erzsike, Thez Annuska kisasszonyok. (Mennettől, összehállított szőlő.) Drakulics Ivánka, Bikár Micuska, Markovics Ilonka, Pandurovics Stefánia, Thez Annuska, Náray Erzsike, kisasszonyok. A szeb táncokat benutatták: Sztóics Zsófia, Moits Mariska, Bikár Micuska, Pandurovics Stefánia, Bruder Mariska, Bikár Miléna, Drakulics Ivánka.

*** A m. kir.** pénzügyminiszterium ki-nevezte Auer Aurélt titeli adóhivatalnokot az elismert sportférfit, zombori földinket az ó-becsei adóhivatalhoz adótitészté.

*** Eljegyzés.** Szabó Mariskát, Szabó Imre kir. albiró nővérét, Doroszlón aug. 14-én eljegyezte vadásfai és Zsidi Németh Zoltán Ganz-gyári tisztviselő Budapestről.

*** Villamvilágítás O-Becsen.** Par hét előtt megírjuk, hogy mily előnyös ajánlat fekszik az ó-becse előjárók kezében a városnak villamvilágítással való ellátására. Az ajánlatot a multkor képviselő gyűlésen Mihályi jegyző ismertette és csakhamar meggyőződött arról a képviselőtestület, hogy az elfogadható, miért is egyhangulag elvben kimondott a villamos világítás bevezetésére és a további lépések megtételére bizottság küldött ki azzal, hogy a jövő gyűlésig részletes előterjesztést tegyen, hogy még az öszre megalósuljon a villamos világítás. — Itt jegyezzük meg, hogy magánosok részéről már 2000 lángett előjegyzés. A kik még óhajtanak jegyezni az előjárásnál megtehetik.

*** Új-Tátrafüredről.** Az új-tátrafüredi fürdővendégek legutólsó közzétélt névsorában a következők bácskai nevek fordulnak elő: özv. Fernbach Bilinté, Fernbach Erzsébet, dr. Platt Viktorié, Fernbach Bálint.

*** Névmagyarosítások.** Vaszily Pál topolyai lakos »László«-ra, Bumentark Ferenc, szántai lakos pedig »Bartók«-ra magyarosította a nevét.

*** Eljegyzés.** Weisz Nándor bajai városi tanácsnok és polgármester helyettes eljegyezte a nagyműveltségű Heitler Sarolta kisasszonyt Baján.

*** Nagy betörés.** Új-ideken Armány Géza főterem levő ékszerész üzletébe szombatra virradólag betörték, s onnan mintegy 11,000 forint értékű különféle ékszer elraboltak. A tettes az udvaron keresztül a kapu alá hatolt, s ott az üzletbe vezető vasajtót feltörve jutott az üzletbe. A tett elkövetésével a rendőrség egy alacsony termetű szőke, gömbölyű arcú, sötét szőke bajuszu 34 év körül levő, horvátul beszélő egyént gyanu-

sit, kit a tett elkövetése előtt való nap az üzlet körül láttak focikas barna kabátban éjben puha kalappal ólalkodni N. vezetes, hogy ezen üzletet négy év előtt, midőn az még Schossberger ékszerész tulajdonát képezte hasonló módon feltörték s karosították meg nagy összeg erejéig a volt tulajdonost. Az akkori tettes azonban nem sokáig élvezhette áradozása eredményét, mert hamar kézre került, s még jelenleg is fogságban ül.

*** A ragadós állati betegségek állása.** Bacs-Bodrog varmegyében aug. 10-én Veszetség: Bath-Monostor 2 udvar, Borsód 1 udvar, Dautova 1 u., Prigl-Szent-Iván 1 udv., O-Bese 2 udv., O-Szilvác 1 udvar, összesen 6 község 8 udvar. Takonykór és hörítérég: Bacs Topolya 1 udv., Janokvác 2 u., Melykut 2 udv., O-Moravica 2 község 3 udvar. Sztörvesz: Ada 1 u., Bacs-Cséb 7 u., Bacs-Kula 1 u., Bacs-Martonos 1 u., Bacs-Petrovovszellő 2 u., Bacs-Szent-Tamas 2 u., Bajsa 1 u., Bezdán 1 u., Bikity 9 u., Csuroz 1 pra, Gajdobra 8 u., Gakova 1 fu., Jarek 4 udv., Kishegyes 1 u., Kovil Szt-Ivan 1 u., Melykut 2 u., O-Bese 33 u., O-Moravica 1 u., Pacsér 8 u., Szántova 11 u., Szatmács 2 u., Títel 5 u., Temerin 6 u., Vilova 11 udv., összesen 24 község.

*** A gmündi vasuti katasztrófánál** szerencsétlenül járt Adamovits Janos és neje újvidéki birtokosok a bécsi Low sanatoriumban vannak. Adamovits Janosné labat törté. Adamovits Janos pedig kulcsosontjait. Étesülésünk szerint mindketten már veszélyen kívül s a javulás útján vannak.

*** Három napos képviselőtestületi ülés O-Becsen.** Ez feljegyzésre érdemes. Azt hisszük maga nemében egyedül álló dolog, hogy egyszerű falusi képviselő-testületi gyűlés három egymásutáni napon át tartson, mint a hogy esütörtök, péntek és szombaton aug. 11-én 12-én és 13-án tartott. De nem csak ebben paratlan ez az eset, ez a gyűlés, hanem abban is, hogy még anyai abszurd, törvénytelen és képtelen határozat bizonyára sohase halmaztatott össze. Kimondották a város atyák, hogy nem kell nekik kultúra, nem kell rendőrség, nem kell kórház: eladtak magtárt, kertet, földet. hazákat: gyanusítottak bizottságokat: utilapút kötötték papok, tanítók talpa alá; leköszöntettek iskolaszéket és ki tudná hamarosan felsorolni mindazokat, a

lepetéssel, elolvasta a címet: Miss Priscilla Dusenbary, nőruha készítő, **-utca 340. Ki gondolná, hogy ilyen finom uriember szabónőnek is köldözget órákat? Mindegy, nem az én dolgom; előre megfizették a fúradságotam és az órát el fogom vinni.

Priscilla kisasszony bájos, piros arcú, kék szemű, tizennyolc vagy tizenkilenc éves hölgyecske volt. Meg volt áldva jól fizető megrendelőkkel, jó egészséggel és egy udvarlával, aki Tonkins Ágoston nevére nagyon büszke volt és ugyanazon ékszerész-boltban, mint könyvelő volt alkalmazva.

A kisasszony ruhát varrt, dudolatott hozzá és Ágostonjára gondolt, azon törve a fejét, hogy a szokásos déli látogatásra el fog-e jönni, a mikor kopogtak, a hordár belépett a csomaggal.

— Ajándék az ön számára, kisasszony, mondotta a csodálkozó leánynak és az órát az asztalra tette. És olyan finom ur! Előre fizelet. Gratulálók, kisasszony. Jó napot!

És mielőtt a kisasszony csak annyit is tudott volna mondani „köszönöm“, már eltűnt.

Priscilla nagy meglepetéssel oldozta fel

a csomagot és örömkönnélvően hagyta el ajkait, a mint tartalmát meglátta.

— Eppen az az óra, amiről Ágostonnak beszéltem. A kedves, anyós gyerek megvette főnökötől és nekem ideküldte. Oh, miért nincs itt, hogy megmondhatnám neki, mennyire örülök a pompás ajándéknak.

Az órát a kandalló keskeny párkányára tette. Alig helyezte el, amikor másodsor is kopogtattak és a »szabad«-ra Mayblossom asszony lebegett a szobába. Ő ugyanis egyike volt Priscilla munkaadóinak és azért jött hogy utána nézzen egy ruhának, amit nemrégiben rendelt meg. Az órát természetesen az első pillantásra észrevette.

— Oh, Mrs. Mayblossom, szólt meg Priscilla, észrevéven az asszonyka arcán a csodálkozást, ugy-e, hogy kedves? és éppen most küldte egy uri ember aki engem nagyon, de nagyon szeret.

— Ah, szereti önt igazán? kérdezte a fiatal asszony olyan hideg és érczes hangon, hogy Priscilla meglepetve nézett rá.

— Persze hogy szeret, én is szeretem. Miért kérdi?

— Csak! Mayblossom asszony, büszk e-tenve a férfi izgalomteljes arcától és szomo-

sége nem engedvén, hogy szabónője előtt feltárja a kételyeket és gyanukat, melyek az óra első megpillantásakor lelkében felmerültek. Legyen szives ruháját bevégezellelni haza küldeni. Munkáját többé nem fogom igénybe venni.

Ezzel a zavakkal kirobogott a kicsiny szobából, Priscillát az előbbinél még sokkal nagyobb bámulatban hagyva.

— Mi baja lehet? ! gondolta a szabónő. Talán ismeri Ágostonomat, a ki talán udvarolt neki egy keveset? Meg kell kérdeznem tőle ha ejön.

Már majdnem dél volt és csak rövid idő mult el Mayblossom asszony eltávozása óta, a mikor a hódító Ágoston megjelent.

Ő is meglátta az órát és modora, a mely belépkor lángoló szerelemmel volt teljes, azonnal kegyetlen dühöngést és vad fellékenységet áruolt el.

— Csalfa ingatag asszony! kiálltotta, mintha zenekisérelt mellett szavalna. Így áru-lod el a szeretetelli hűséget a melyet túlságosan bizodalmas szívem beléd helyeztet?

— Ágoston, sikoltott a leány, megret-

miel megmutatták, hogy képviselőtestületünk a jelen helyzetben a kórtörő szerepére vállalkozott és teljesen megértett arra, hogy a felelősség gyámkodásába vegye. A vita és tárgyalás annyira elparlagiasodott, hogy egyes képviselők — nem törhetvén — toszankodva, nem egyszer sőtörőve hagyták el a termet. A szavazások által való döntés sokszor olyan képet nyújt, mintha megfélemlítés szüleménye volna az. Szóval nem egészséges az állapot.

* **Szövetségi közgyűlés.** A bácsmezei tüzoltó szövetség közgyűlése B. Topolyan fog f. évi szeptember hó 7. és 8-an megtartani, a mely alkalommal a megyei tüzoltó-testületek részére tüzoltó versenyek rendezetnek. A verseny feltételek megállapítása végett Várossy László szövets. alelnök (Zombor) és dr. Hédzsy János b. topolyai önkéntes tüzoltó parancsnok. Wenczel Lajos szabadkai önkéntes tüzoltó alparancsnokkal a versenyek feltételeit végleg megállapították. E versenyen az ó-becsei önkéntes tüzoltó testület is részt fog venni. — Megemlítjük még, hogy ugyan ezen alkalommal fog a b. topolyai önkéntes tüzoltó-testületnek zászó szentelési ünnepélye is megtartatni. A zászóanyagát tisztelt gr. Zichy Neponuk Janosné vállalta el.

* **Sz. Prielle Cornélia,** Palics legkedvesebb vendége, már tavozni készül. Tegnap délelőtt szabadkai ismerőseinél bucsu látogatásokat tett.

* **Névmagyarosítások.** A belügy miniszter Szilapok Karoly római katol. u. lelkész, adatai lakos vezetéknevének »Szilapok»; — kiskoru Blum Hermína, Endre, Irén, Julia és Gyula ó-becsei lakosok vezetéknevének »Keresztény»-re, — Krausz Sandor ó-becsei lakos, valamint kiskoru Ferencz fia vezetéknevének »Keresztény»-re; — Mannheim Lőr ó-becsei illetőségű kereskedő, budapesti lakos vezetéknevének »Molnár»-ra, való változtatását megengedte.

* **Régebbi ellenségeskedés** kiölygása lehetett ama verekedés, a melyet Tóth András guzyela adatai lakos a pénteki hetipiacz alkalmával Sztricszevics Vászó bormérő helyiségében rendezett. Az említett napon ugyanis többek társaságában bement a megnevezett korcsmába s a tulajdonost arra kérte, hogy küldene el valakit Oláh István bérkocsisért. Sztricszevics készséggel tett eleget eme felhívásnak, a kocsisért elküldött, ki ama hiszemben, hogy talán valaki fuvarba hívja, azonnal el is ment a korcsmába. Midőn kérdezte, hogy miért hivatva őt oda, kijelentette a korcsmáros, hogy nem

ő hanem Tóth András hivatja. Tóth leültette őt az asztalhoz, azonban csakhamar felkérte Oláh, menne ki vele az udvarra, valami mondani valója volna neki. Oláh semmi rosszat nem sejtve, ki ment vele az udvarra, ahöz voltak azonban kinn, midőn Tóth neki ment Oláhnak, fellökte és elkezdte torkolozni. Oláh segélykiáltására többen kiszaladtak az udvarra s így húzták ki őt Tóth András kezei közül. Különben Oláh így is látható jeleit viseli a Tóth körmeinek. Emé ügynek azonban lesz még a járásbíró-ságnál folytatása.

* **Uj gyógyszer-tár.** Werner Géza uj-soóvéi gyógyszer-tára Uj-Soóvéin a múlt hó 30-an a megegyelt hivatalos vizsgálat után átadott a forgalomnak.

* **Szerencsétlenség.** Nagyfényen Csukovich József földbírtokos tanyáján a cséplőgépj Omoroviczai János gépetető munkasnak a karját elszakította, a szerencsétlen embert a »Mária Valéria« kórházba szállították, hol rögtön apóias alá vették s karját bekötözték.

* **Trachoma tanfolyam Szabadkán.** Hogy a trachomától ellepett vidékeken a hivatalos orvosoknak alkalmuk legyen a trachoma-tan legújabb vívmányaival megismerkedni, a belügyminiszter megbízásából ez idén is a minap külföldi tanulmányúttaló visszatért dr. Fauer Nataniel egyetemi tanár és közegészségügyi felügyelő a szabadkai kórházban is tanfolyamokat tart. Erre Bács-Bodrogh vármegyéből már 56 orvos jelentkezett.

* **Ártézi kut Baján.** Baján az artézi kut furasához szeptember vége felé kezdenek. A furógépj Királyhalomról Bajara való szállítása érdekében, dr. Hegedűs Aladar polgármester, jár el. A szakértők biznak a vállalat sikerében.

* **Baja város székház** teljes befejezése közeledik. Az épület felavatása szeptember elejére várható. A felavatás programjába lehető legrszőbb színekben festik, remélik, be is fog következni.

* **Eljegyzés.** Jozás I. Gyula Bács-Madarasról eljegyezte Holländer Jeni kisasszonyt Csonoplaról.

* **Dr. Molnár Gyula darabja B. Kulán.** Meghívó. A »Kulai Iparos-Dalárda« 1898. augusztus 20-án azaz szt.-István napján a Spiller-féle vendéglő helyiségeiben saját pénztára javára műkedvelői előadással egybekötött táncszertélyt rendez, melyre a t. czímet és becses családját tisztelettel meg-

hívja a rendezőség. Helyarok: Az első sorban 120 a 2-ik sorban 1 frt. a 3—5 sorban 80 kr., a többi sorokban 60 kr. Adóhely 50 kr. Kezdeté este 8 órakor. Színe kerül: A szerző jslentéteben, Babos Kendő. Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Dr. Molnár Gyula. A szabadkai népszínmű pályázaton 50 arany díjat nyert mű. Rendező: Csajági Bernat. Személyek: Kalász Péter jómódu földbírtokos Krámer Marton ur. Klára felesége Horváth Malesi k. a. Juliska leányuk Klinovszky Mariska k. a. Zoldi Janos, falu bírja Nagy Istvan ur. Panna felesége Winderkorn Juliska k. a. Pista fiuk Gulyás Mihály ur. Hejja Mihály urad. isp. Wenczel Ele ur. Kondor Bendeguz korh. jog. Búza Dénes ur. Piroška. Kulász fogadott leánya, öz. korcsmárosné Till Regina k. a. Tudós Ambrus korh. esizm. Váczy István ur. Trézszy leánya Schworer Juliska k. a. Bugyi András Kalászné csel. Molnár István ur. Pióca Vendel falusi kirurgus új. Till Ferenc ur. Verebéczné Csikósné Kántorné javasaszonnyok Krámer Martonné uróné Langenbach M. k. a. Berkó Katalin k. a. Domotor Gáspár kisbíró Langenbach József ur. Csendbirtó Reger József ur. Mindkét nembeli nép, cigányok, najdak stb. Torténik. egy alföldi aluban. — Idő: jelenkor.

* **A gyermekek miatt.** Kovács Péter nem kapott munkát, családját nem bírta eltartani, miért is a felesége elhagyta őt, és apjához Bartalos Jánoshoz ment őt kis gyermekével együtt. Néhány hónapja már, hogy szétválva ének Kovács Péter és felesége és dacára annak, hogy a férj többször hivatva haza feleségét, ez nem akart vissza menni férjéhez. Tegnap délebb éppen haragszóra — talán egy kissé illuminált állapotban — Kovács Péter megjelent ipa Erdő-utczai haza előtt s betörve az utczai ablakokat bekiabált a házba hogy ha felesége nem akar jönni, adjak vissza gyermekeit. Az ügyesörömpölésre és larmázására vaslapáttal kezében kijött az utczára Bartalos és elparancsolta vejét, Kovács Péter erre kirántotta bieszkáját és ipara rohant, aki azonban a vaslapáttal ment neki, lánya urának. Több sebből vértett már ipa és vő, mikor az összeseregeltt szomszédoknak nagy nehezen sikerült a verekedőket szétválasztani. Az öreg Bartalos csak könnyen, de Kovács Péter súlyosan megsebesülve hagyta ott a csatart. Delután a rendőség a harczosok lakásán megjelent a vizsgálat megejtése végett.

* **Dalestély Ó-és Uj-szivaczon.** Az O-Uj-szivaczi dalarda 1898. évi augusz-

ru játéka illő hangjától. Mit akarsz ?

— Az az óra! — mondotta Ágoston, mindezen bonyodalmak ártatlan okozója mutatva.

— Hát . . . hát, . . . nem te küldted nekem?!

— Én! száz dolláros órát! kiállott a férfi keserű guny hangján. Én, a kinek a fizetése ötven dollár egy hónapra. Engem csalsz meg. Tudod, hogy Mayblossom ur vette az órát ma reggel a mi boltunkban, tudod, hogy ő küldte reked és te elfogadtd. Te elfogadtd ezt a drága ajándékot egy házas embertől. Oh, Priscilla, jobb véleménynyel voltam felőled; de most vége közöttünk mindennek. Szerelmem meghall, már csak a bosznak élek.

Kalapját fejébe vágta és kirohant a szobából, Priscillát a félelemtől és bubánattól felőrülten hagyva.

Ezalatt Mayblossom ur üzletében foglalatokodva nyugodtan töltötte el a délelőtöt és a déli szünet alatt egész kényelemmel hazafelé indult, nagy boldogan előre élveze a szerelmes fogadtatást, melyben kis felesége

résztesíteni fogja és éppenséggel nem sejtve a vihart, a mely házi életének látóhatárán kitörőfélben volt.

Haza ért és nagyon elbámult, a mikor a szakacsnetől megtudta hogy ámbár az ebéd készen van, az asszony, a kivel megoszsa, nincs otthon. Rettenetes felindulásban jött haza, egyenesen szobájába ment, néhány perczig ott maradt és aztán elhagyta a házat

Mit jelenthet ez? Felesége szobájába ment. Üres volt, az óra nem volt a kandallón. Mi ez? A kandalló parkányán egy neki szóló levél feleségetől. Gyorsan fellörte és bámulva olvasta: „Isten hozzád mindörökre. A mikor ezt a levelet olvasod, én már szülőimnél vagyok. Hütlenséged fel van fedezve. Mindent tudok. Először is elmentem a szabónőhöz és ott láttam az órát, aztán elmentem az ékszerészhez és meggyőződtem, hogy ott vetted és elküldted neki. Ne keress engem, mert rád nézve örökre el vagyok veszve. Megtört szívű Annied.“

Az érzékeny, jóindulatu George vidám nevelésbe tört ki, a mikor ezt az írást

elolvasta.

— Igen szép keveredés — mormogta — és mindez onnan van, hogy feleségem a szabónője czímet véletlenül az enyém közé tette, a mikor tegnap névjegylárczámat rendezte. azt hiszem, legokosabb, ha utána megyek és kimagyarázom a dolgot.

Lement a földszinti szobába, elhagyni a házat készülvén és az asztalon egy második neki szóló levelet talált.

— Hohó! — kiállott fel, a mint felnyitotta és beletekintett. Még több bonyodalom, a melynek az óra az oka. Lássuk csak:

„Mr. George Mayblossom! Hogy mai gyalázatos viselkedéséért jogom van önt felelősségre vonni, csak azt kell kijelentem, hogy Dusen bury Priscilla kisasszony jegyese, vagy legalább is az volt. Férfi és még hozzá nő férfi, ne adjon ajándékot annak, a kit szeretek, vagy legalább is szerettem és ne tagadj meg tőlem a lovagias embert megillető elégtételt. Ha őn egy urat lélt meg, a Clark barátommal a szükséges intézkedéseket megbeszélje, nagyon le fog kötelezni stb. stb. Tomkins Ágoston.“

tus hó 27-én (szombaton) saját pénztára javára O szivaczon Huber Péter szállodájában tánczszal egybekötött dalestélyt tart. Kezde- este pontban $\frac{1}{2}$ órákor. — Műsor. 1. Ima. Éneklő: a dalárda vegyeskara. 2. Gyöngyvirág. Mendelsontól. Duette. Éneklők: Öngagsága Varga Józsefné és Stein Katalin k. a zongorán kíséri; Weszelinovic Milan úr. 3. Éji dal. Éneklő: a férfikar 4. Cavalleria Rusticana Intermezzo. Mascagnitól. Zongorán és harmoniumon előadják; Varga Józsefné úrnő és Soross Antal úr. 5. Szavalt. Kovacsfi Antal úr. 6. Le Souvenire Ch. Danclától. Előadja hegedűn; Kún Géza úr Kiss Gizella k. a zongorán kíséréssel. 7. Népdalok. Zimai L. től. Éneklő: a dalárda vegyeskara.

* **Gyakorlott könyvelő** s magyarnémet levelező ajánlkozik esti órákra. Czim a kiadóhivatalban.

2—3 jó házból való deák egy zombori izraelita tanítónál teljes ellátást kaphat o'csó aron.

* **Könyvnyomdánkban** egy tanoncz felvételt k.

Sport.

A szabadkai sport egyesület II. háziversenye.

A szabadkai sport egyesület II. házi versenye vasárnap délután folyt le Palicson szép számu közönség jelenlétében. A verseny a sport egyletre nézve erkölcsileg szépen sikerült de anyagilag majdnem deficittel végződött, a mi annak tulajdonítható, hogy az idő esőt mutatott s közönségünk félt az esetleges kellemetlenségtől. A versenyből kitűnt, hogy az egyesület feladatát szépen oldja meg, a mi abból látható, hogy alig van egy országos verseny a honnan az egyesületnek egy-egy tagja kitüntetését ne hozza.

A versenyen az előkelőség is szépen volt képviselve, és ott láttuk Piukovic József és Vermes Béla és ifj. Vojnits Sándor országgyűlési képviselőket, Mamuzsits Lázár polgármestert, Birkáss Gyula ügyvédet stb.

A verseny bíróság a következőkép volt megalakítva: Elnök: Piukovic József országgyűlési képviselő, titkár: Dr. Mamuzsits Bódog, jegyző: Rutkai László. A versenybírók tagjai: Birkáss Gyula, Farkas Zsigmond, Fischer Jákó,

Harsány Elemér, Kovács János és Lányi Mór, Mamuzsits Lázár, Manojlovics János, Mucsalov Dusán, Petonszky József, Peres Aladár, Reichl Ferencz, Szarajlicz Tivadar, Szudarovics Ferencz, ifj. Vojnits Sándor, Vermes Béla, Vermes Lajos és Vermes Nándor. Versenyintéző: Matkovits Miklós.

A versenyek lefolyása a következő:

Reggel 5 órákor 1.) Országúti kerékpárverseny a Post szállodától a topolyai nagyvendéglőig és vissza 66 kilométer 1. Szűrích János a ki e hosszú utat 2 óra 40 perc alatt tette meg; második Mamuzsits József. 2. Távyalogolás Topolyától a Post szállodáig 33 kilométer első Sztantics György ez idő szerint az ország legjobb távyalogolója, a ki 3 óra 47 perc alatt tette meg az utat; második Vujkovits Benő.

A délutáni versenyek.

3. 1000 méteres kerékpár verseny kezdők részére, első Kúdecz Béla, a második Ettinger József és Sümeghi Ferencz (holt verseny).

4. 100 yardos síkfutás 1. futam, első Vagner Zoltán, második Peágics Sándor H. előfutam, első Pertics Kálmán, második Szárics János.

5. Súlydobás 7 és fél kgros vasgolyóval, első Pertics Kálmán, második Pataky Oszkár.

6. 100 yardos döntő futam, első Vagner Zoltán, második Szárics János.

7. Távyolugrás, első Vizner Máté, második Szárics János.

8. 400 mteres síkfutás, első Vagner Zoltán, második Peágics Sándor.

9. Rudugrás, első Petrics Kálmán, (második) s ki a síkföldről 2 m. 82 cent. ugrott második Zsulyevics Antal.

10. Ezután következett a szertornázás a minta csapat által, a melynél igen szép gyakorlatok lettek bemutatva, különösen kitűntek: Zárics Milan és Kriszthaber Gyula előmutatványai.

11. 5000 mteres, kerékpárverseny, első Vizner Máté, második Mamuzsits József. A programon kívüli 1000 mteres kerékpárversenyezők részére fejezte be a versenyeket, amelyeknél elsőnek Weisz Jenő, másodiknak Gruber Gyula érkezett be. Az indítás minden versenyalkalmával pisztoly lövéssel történt. Este 8 órákor volt a díjkiosztás, amikor is a győztesek mind egyike egy-egy értékesebb emléktárgyat kapott. A díj kiosztás után táncz következett.

— Hoiüi, toitiüi!! hoiüi, toitiüi!! kiáltozott Mayblossom ur, majd megfulladva a nevetéstől. Párhaj, ha érzekeim nem esználnk. Macska vigye el az óráját. Kivánsni vagyok, hogy ez után még mi következik.

— Én! szólt egy zengzetes hang.

Még mindig kacagva feltekint és maga előtt látta Priscillát haragosan, mint a Nemezis, a ki magasra tartotta a szerencsellen órást és fenyegető állást foglalt.

— Mayblossom ur, eljöttem önnek megmondani, hogy semmiféle ajándékára nincs szükségem. Ha tudom, hogy ön küldte ez órást, nem fogadtam volna el. Völegényemet már elrabolta és ön visszaveheti gyalázatos ajándékát.

Ezzel a padlóra dobta a szegény órást és az üveggolyó ezer cserépre lőrtől, a csinos Kupidók karjaikat és fejeiket vesztették, a szépen esztérgályozott virágok szerteszél repedtek és a diszműből nem maradt egyéb, mint egy romhalmaz.

— Maga könyvelmü, heves leányzó, szólt bosszusan Mayblossom, most gyönyörű kárt

okoz, a nélkül, hogy egy szó magyarázat is meghallgatna.

— Öntől nem kell magyarázat, uram! felelte a kisasszony és gögösen kiment a szobából.

Amint a tépésön lefelé haladt, szemben találta Maiblossom asszonyt és anyját, a ki értelmes praktikus hölgy létere rávette leányát, hogy térjen vissza és követelje férjétől a látszólag gyanus körülmények kimagyarázását. A feleség és a szabónő közt elkerülhetetlennek látszott, hogy tettelegességre kerül a dolog, a mikor a kapu kinyílt és belépett rajta Ágoston;

A fiatal ember egészen a házig utána ment kedvesének és szükség esetén erőszakkal is el akarta őt vinni.

Szerenesére ebben a pillanlatban Mayblossom ur kijött a szobából és némi nehézségek után sikerült neki az annyira szükségessé vált magyarázattal előállni.

Végeredmény: egy bűnbánó feleség, két kibékülő és magabizálló szerelmes és egy agyontölt óra.

Csarnok.

Tekintetes uram!

Ira: Jámbor Béla.

Bocsásson meg, hogy levelére ily elkésvé válaszolok, de mint ön igen jól tudja, egy örökösödési ügyemmel voltam elfoglalva, a melynek sima akadálytalan lefolyását, egy — eddig előttem ismeretlen — gazember megakasztotta. — De hát sikerült végre a dolgot a rendes moderbe terelni s így én csak most juthatok abba a kellemes helyzetbe, hogy fentebb említett megítéző soraira válaszoljak. — Megvallom azonban őszintén, válaszadásomat az is nagyban késeltette, hogy az első pillanatom nem voltam tisztában, vajjon becses levele szanszkrit, avagy magyar nyelven van e írva. — Hosszabb tanulmányozás után végre sikerült konstataálnom, hogy az a levél mégis csak magyar nyelven akartaírtot írva lenni, hanem olyan kakambukihoriformi nyaktekertséggel, a melyt én még a hetvenhatedik öregapám sem láttott világléteében!

Tekintetes uram tegye le a pennát és menjen közsőrökövet hajtani!

A mi magát, a levél tartalmát illeti, csudákozásba ejtetett volna, ha ezt egy oly, — a közpályán működő — egyen írta volna, a ki bármily szerény hatáskörrel bíró állást foglal is el, — valóban puritán jellemmel, mely igazságérzettel és ennek tetejébe pedig tiszta tescületességgel bír. — Miután azonban, azt a levelet csak ön írta, azért nem habordok fel az én lelkeim, sőt még csak nem is csudálkozom fölötte.

No, de jól van ez így. — Mert milyen sablonos, unalmas is lenne ez a modern élet, ha mindannyian, Istentől megáldott okos és becsületes emberek lennének, ha nem bukkana fel olykor-olykor egy diszkiadású, kolosszális, pöflészkedő, nagy-szajú számár, meg — úgy időközönként — egy két akasztófára régen megérett gazember!

Ön, Tekintetes uram, kifakad a sajtó ellen hogy manapság mindenki szabadon irhat mindent; hogy megleurezolják a lapokban nyíltan a nagyokat, úgy mint a kicsinyeket, s ajánlatosnak tartaná, ha a hirdapírszt monopolizálnák és abba, csakis arra kizemelt notabilitások avagy kvalifikált egyének irnának. — Természetesen az ön szája ize szerint. — Egyszóval a sajtószabadságot szükébb korlátok közé kellene szorítani, hogy egy pár uriruhában bitangoló gazember, habóritatlanul csalhassa és lophassa a világot. — Értem!

Tekintetes uram! A sajtószabadságot, talpköve minden szabad nemzetnek, mely a szabadeszmékért, a függetlenségért lelkésedni, éni de meghalni is tud. — Minden szabad nemzetnek, lez a legföltettebben érzött drága kincse, melyet nagy küzdelmek árán vívott ki magának s a melyért vérét áldozni kész ha látja hogy azt tőle elrabolni, vagy csak kegyellenül is megnyirbálni akarnák.

Sajtószabadság, go dolatszabadság szabad eszmék!

Hát nem érzi ön, Tekintetes uram, mennyi föntség, mennyi magasztosság és hatalom rejlik e szavakban? — Ezt korlátok közé szorítani ép annyira volna, mint ha az agyat, a szívet, a lelket rabbillin-ceskebe vernék. — De a miként a bílin-ceskebe vert agy mégis működni, a lélek érezni, a szív dobbanni fog, — ép úgy fog magának mindenkor utat törni a lenyügözött gondolat a szívekhez, mely féket, gátat, nem ismer.

És ön akarja uram a sajtót, a hirdapírszt monopolizálni, hogy abba csak az arra választottak, vagy kvalifikáltak irhassanak!? Hiszen ebben a szóban: sajtószabadság, befőtárgalattik, hogy mindenkiné jogában áll gondolatait, — legyenek azok akár politikai, akár társadalmi irányzatúak, — szabadon fejzhetü

ki írásban vagy nyomtatásban, ha arra magát képesítve érzi. — És — jól ért meg. Tekintetes uram, — minden szabad polgárának jogában áll, a közpályán szavazó egységnek működését bíralt tárgyává tenni; a jogtalanságról, igazságtalanságról, csalásról, lopásról, sikkasztásokról és más hasonló modern nyavalyákról a leplet lerántani és annak elkövetőjét a közvélemény ítélőszéke elé állítani. — Ha rágalmaz, ott van a sajtóbíró, mely mindenkor elégtételt szolgáltat a megsértett köztisztviselőnek.

A hirdapírára nincsenek előírt kvalifikációk. Tekintetes uram, — mert az írói mesterség is ép oly művészet, mint akár a festészet, szobrászat, vagy a színművészet. — Csak egy feltétel kívánatik mindezekhez: a tehetség! — Persze vannak azután kis kaliberű és tehetségek. — És a hogy igen sokszor a kis kaliberű nagy kaliberű tehetségek jobb szolgálatot tesznek mint a nagy kaliberűek, ép úgy áll az a modern nyavalyáknál is, hogy a kisebb kaliberű gazemberek sokkal veszedelmesebbek, mint a nagy kaliberűek.

Én azt hiszem, hogy ön tökéletesen megért engemet, Tekintetes uram.

Sose bántsuk mi a szabad sajtót, melyet halhatatlan nagyjaink vívták ki és biztosítottak nekünk, hanem inkább őrizzük meg azt hűen, kegyelettel, mint egy nemzeti szent ereklyét, mert abban van biztosítva a mi szabadságunk, jogunk és igazságunk.

Hízen ön, nem is képzeli uram, mily óriási, mily megérhetlen szolgálatot tesz az a sajtó; — mily titáni munkát végeznek azok a szegény hirdapírók, a kik legmértőbben megérdemlik azt, hogy őket a nemzet napjamosainak nevezzük. — Hízen az a hirdapíró olyan, mint egy minden nap megjelenő, bőrtartalmú ismeret-tár újabb és újabb anyaggal megtelve, melyből mindenki kivetheti a maga részét, a nagy uryál kezdve le, egészen a ködmönös utyafig.

Hígyje el Tekintetes uram, hogy nagyon de nagyon sok ember csakis annak a sokat korholt hirdapírnak köszönheti azt az általános műveltséget, ismertet és tisztá helyes gondolkodást a melylyel rendelkezik. — Olyan az a hirdapíró az embernek, mint a falat kenyér s különösen a falusi embernek, a ki, — ha csak egy nap nem kapja kézhez, dühében a falat rági.

Es mégis a sajtó „tulkapásai“-ról, „elfajulása“-ról beszélnek, sőt némelyek elég könnyelműen — még „szemtelen“-nek is mondják.

Hát ez, Tekintetes uram, roppant elfogultságról tesz bizonyosságot. — Ez az elítélés már maga is, egyik körtünete a jelen század végének.

Nem a sajtó kap túl, nem a sajtó van elfajulva, sem nem az a szemtelen, hanem igenis a mai modern gondolkodás, az erkölcsök, önérzet, jellem és becsületesség, ezek vannak elfajulva, ezek váltak szemtelenné, ezek szolgáltatták a bűzhödt anyagokat a sajtónak, mint a Bács, Krivány, Keszler és egyéb gyönyörű dolgok, melyektől undorodva fordul el a tisztességes ember, részketve merednek maguk elé pedig azok a kik érzik, sejtik, hogy a nemezis sajtó keze maholnap, vagy tán még e pillanatban őket is utolérni fogja. — Ma meg puffeszkedő, nagyszájú fickó, — holnap már egy csöndes meghunyászkodó vizsgálóti fogoly.

És az ilyen firmákért, az ilyen aljasságokért kelléssék a sajtót megszorítani, a jogot, az igazságot elfojtani csak azért hogy az a fajta erkölcsbuktoknak ne keljen pirulni? — Ez éppen úgy hangzik, mint az egyszeri cigányának az az óhajátása, — kit mikor a vesztőhelyre vitték, arra kérte az urakat, — hogy ha már akasztják, hát legalábbne akasztzák az országot felé, mert meghalna — „szégyenletében“! —

Ó nem, Tekintetes uram! — Ha az

ilyen fajta embernek elég erkölcsi bátorsága van a lopásra, vagy más egyéb gazdaságra, hát legyen elegendő erkölcsi bátorsága arra is, hogy a nyilvános vesszőfutást végig szenvedje.

Ép ezért sose bántsá ön, Tekintetes uram a sajtót és annak derék munkásait, hanem igyekezzék inkább ön is a becsületesség ösvényére visszakapaszkodni, a hol biztosabb a talaj, mint a büntető törvénykönyv paragrafusai közt.

A mi végre azt a kérését illeti, hogy viselt dolgaira a diszkrézió fátyolát borítsam, hát csak legyen teljesen nyugodt.

Én soha senkinek sem fogom elárulni hogy önt csak egy hajszál választotta el attól hogy okiratbambításért a vádoltak padjára nem került; én senkinek sem fogom elmondani, hogy minő visszaélések követett el ön az adókezelésnél; sem azt nem fogom elmondani hogy ön minő pénzezből fizette ki a maga adótartozásait, de még azt sem fogom elmondani, hogy ön, egy önnök nem tetsző egyént, ötven forint vérdíj felajánlása mellett el akart láb alul tétetni; — én hallgatni fogok mint a sir.

Önt, Tekintetes uram, csak had ismerje a világ továbbra is a becsület és tisztesség egyik mintaképének, mint a hogy azt a külső máz mutatja; — elegendő, ha csak mi ketten, már t. i. ön meg én tudjuk, hogy az alatt a külső máz alatt mennyi szenny, mennyi bűzhödt piszkot rejtőzik. Dixi!

A zombori aszfalt árverezése.

Folyó hó 16-án aszfalt burkolatok létesítése tárgyában megtartott árlejtés alkalmával a következő ajánlatok tétettek: I. The Neuchatel Asphalt-Compagny Limited Budapest; járda burkolat m²kint 3 frt 75 kr. kapu-bejáratoknál 5 frt; utcai átjáróknál 6 frt 25 kr; szegélyezés élére állított keramit-téglaakkal folyó méterenkint 2 frt 20 kr; kapu-feljáratoknál 4 frt 50 kr; 5 évi ingyenes jótállás. Továbbá 10 évre m²kint 8 kr. 10 évi részlet fizetés 5% kamat mellett.

II. Magyar aszfalt-részvénytársaság Budapest. Járda burkolat m²kint 3 frt 40 kr. kapu-bejáratoknál 4 frt 65 kr; átjáróknál: 5 frt 35 kr; szegélyezés keramit-téglaakkal fektetve, hosszban folyó méterenkint 1 frt; szélesre fektetve 1 frt 90 kr; élére állítva 1 frt 80 kr; kapu-feljáratoknál 3 frt 80 kr; folyókákánál vaskeretek és recézett vas fedelt folyó méterenként 6 frt, 7 évi ingyenes jótállás; további 10 évre m²kint 5 kr. 10 évi részletfizetés, 5% kamat.

III. Frank I. és társai építési vállalat és Herzmann Gyula Eszék. Járda burkolat m²kint 3 frt 90 kr. kapu-bejáratoknál 4 frt 90 kr. utcai átjáróknál 6 frt 30 kr. szegélyezés keramit téglaakkal folyó méterenkint 5 frt. 1903. január 1-ig ingyenes jótállás további 7 évig m²kint 7 kr; 6% kamat készítés mellett 3% engedmény.

IV. Hazai aszfaltipar részvénytársaság: járda burkolat m²kint 3 frt 35 kr; kapu-bejáratoknál 4 frt 50 kr; utátjáróknál 5 frt 30; szegélyezés keramit-téglaakkal folyó méterenkint 10 cm. széles; fektetve 1 frt; 20 cm. széles fektetve 1 frt 80 kr; élére állítva 1 frt 80 kr. Kapu feljáratoknál 3 frt 75 kr; vaskeretek és recézett vasfedő: folyóméterenkint 6 frt, 8 évi ingyenes jótállás további 12 évre m²-kint 5 kr. 10 évi részletfizetés, 5% kamat.

V. Hirsch, Reinisch és Scheffel Budapest. Járda burkolat 3 frt 20 kr; kapu-bejáratoknál 4 frt 25; utcai átjáróknál 5 frt; szegélyezés szélesesen 2 frt; élére állítva 2 frt 16 kr; kapufeljáratoknál 2 frt 90 kr; vaskeretek és recézett vasfedők folyóméterenkint 3 frt; 10 évi ingyenes jótállás; további 10 évre m²-kint 4¹/₂ kr; 10 évi részletfizetés, 6% kamat.

Roheim Károly és fiai Zombor és Posnanszky és Streilitz Budapest; járda burkolat 3 frt 38 kr; kapu-bejáratoknál 4 frt 70, átjáró 3 frt 95; utcai átjáróknál 5 frt 90; szegélyezés keramit téglaakkal fektve 1 frt 25 kr. hosszban fektve 2 frt 45 kr., élére állítva 2 frt 70 kr., kapu-bejáratoknál 3 frt 90 kr.; üntött vas folyókák és keretek 100 klgkint 29 frt. 8 évi ingyenes jótállás, további 8 évre m²-kint 5 kr, 10 évi részlet fizetés oly legkisebb, kamat mellett a melyre bármely első raugu budapesti pénzintézet kölcsön ad.

Ezekből az ajánlatokból a legelőnyösebb feltételei alapján lesz aszfaltírozva Zombor.

Irodalom, művészet.

— A spanyol amerikai háború nagyon közeledik a vége felé. Ennek a háborúnak részletes ismertetését úgy írásban, mint képből megtaláljuk a „Képes Családi Lapok“ című illusztrált szépirodalmi heti lapban, melynek munkalársai közt találjuk a következőket: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Rudnyánszky Gyula, Beniczky Irma, P. Csorba Ákos, A Gaál Karolin, stb. legjobb nevű írókat. Nem csoda, ha ily erővel oly élénken, oly kedvesen van szerkesztve a lap, hogy változatos tartalma egyaránt szórakozást nyújt az ósz aggasztánnak és a serdülő leánykának is. Ha van lap, mellyel híven teljesítette, így ezt elmondhatjuk a „Képes Családi Lapok“-ról mely faladtul tüzte maga elé, hogy a német nyelvű olesó hetilapokat a folyóiratokat kiszorítsa a magyar közönség könyvtárából, s ezt jól szerkesztett volta mellett főleg olesóságának köszönheti, mert e lap egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Pest V., Vadász-utca 14. szám.

— A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 14-iki száma 29 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Dr. Schmidt József, a kereskedelemügyi miniszterium új államtitkára“ (arczéppel). — „Mária.“ Költemény Ambrozovics Dezsőtől. — Regénytár: „Dama.“ Történeli körkép. Irta Baksay Sándor (Kímháza László eredeti rajzaival). — „A kéllábu farkas.“ Regény. Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj (képpel); oroszról fordította Ambrozovics Dezső. — „Arany László szépprózai dolgozataiból; I. Az iratos fűvet szedő leány. II. Egy különös vénleány.“ — „Az ezredévi hódoló diszmenet körképben“ (képpel Di-vald felvételei után). — „Más világok, mint a miénk“ (képpel a Mars és Jupiter csillagokról) Hoffman Ottól. — „A 60-ik gyalogezred jubileuma“ (arczéppel) Farkas Emődtől. — „Tély Iván“ (arczéppel). — „Az időjósás új módszere.“ — „A Vesuvius amerikai dinamit-szörös hadihajó“ (képpel). — „Párisi divattudósítás“ (divatképpel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyletek stb. rendezeti heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Újdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., Egyetem-u. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr. félévre 1 frt 20 kr.

— A *Vállalkozó Lapja és annak a német kiadása a Der Baumernnehmer und Lieferant* című, Budapesten megjelenő szaklapokra ezennel felhívjuk olvasóink figyelmét. Nevezett szaklapokban közölve vannak az összes vízszabályozási, vasútépítési vállalatokra, az ország bármely részén előforduló magas építkezésekre mérnöki munkálatokra vonatkozó hírek. Ezeket olvasva megtudjuk hol építenek vasutat, hol van, vagy lesz nagyobb vízszabályozási munka, hol tagosítanak, hol törzskönyveznek, hol van kilitás nagyobb ártérfejlesztési, földfelmérési vagy bármely más mérnöki munkálatokra? Közölve vannak itt a mérnöki, építési, rajzoldó, utmesteri, folyamfelfigyelői, gépészi, erdészi, palléri, stb. állásokra vonatkozó pályázati felhívások is, tehát e lapot olvasva, meg lehet tudni azt is, hová szükséges valamely műszaki erő? Az állami vármegyei, városi, községi és katonai építési, szállítási, elvagy bérbeadási hirdetések ugyan e lapokban tétetvén közzé, mérnököknek, építészeknek, vállalkozóknak, iparosoknak, gyárosoknak, fa- és más kereskedőknek sok és hasznos adatokat szolgáltat. Előfizetni lehet minden m. kir. postahivatalnál és e lapok kiadóhivatalában Budapesten, IV., Kigó-utca 3.

— *Részavégyi és társas* cs. és kir. udvari zeneműkereskedő cég kiadásában megjelent az országszerte elterjedt: A bilhari hárszéken . . . és Fél az anyám a legénytől . . . című 2 eredeti dal, melynek szerzője Lengyel Miska az ismert zeneszerző. A fűzet csinos kiállításban jelent meg ára — 60 kr.

Közgazdaság.

Magánlevelező lapok. A posta- és távirat-igazgatóság, a magán levelező-lapok gyártása körül fölmerült visszaélések megszüntetése érdekében a következő figyelmeztetést küldi az érdekelte iparvállalatoknak: A magánipar által előállított levelező-lapoknak a magyar igazgatás által kiadott levelező-lapokkal egyezően, ugyanolyan nagyságu, vagyis 9 cm. széles és 14 cm. hosszú és ugyanolyan vastagságu papirból készült gyártmánynak kell lenni. A papir színének a megválasztása a földad tetszésére van bízva. Az ily gyártmányokra a belföldön más fölírás, mint Levelező-Lap, illetve a nemzetközi forgalomban Levelező-Lap (Carte-Postale) alkalmazni nem szabad. Az ilyen egyszerű levelező-lap földadása előtt 2 kros levéljeggyel bérmentesítendő. A címoldal a címre, kezelésre és kézbesítésre vonatkozó adatokon kívül más megjegyzést nem tartalmazhat, mind a földad nevét címét vagy fűzetét. A magánipar által előállított levelező-lapokon a Magyar királyi posta fölírás és a magyar czimer használata nincs megengedve. Az ilyen levelező-lapokat a posztahivatalok szállításra nem fogadják el s ha azok a levélgyűjtő szekrények útján vagy más közvetelt módon kerülnek földadásra, nem továbbíthatók és nem kézbesítik hanem — a mennyiben a földadók kipuhatolhatók — visszaadják, ha pedig ismeretlenek, vissza-

kézbesíthetetlen levelek módjára kezelik és az előírt határidő letelte után megsemmisítik.

Városi ügyek.

H i r d e t m é n y. Az állami italmérési jövedékről szóló 1892. évi XV. t. cz végrehajtása iránt kibocsájtott m. kir. pénzügyminiszeri utasítás 25 és 26. §§-aj értelmében felhívatnak mind azon szőlőgazdák, kik saját termései boraikból a házi szükségletre szánt bormennyiség után a kedvezményes adótételt igénybe venni kívánják miszerint a 26. §. értelmében szerkesztendő a bejelentő lakhelyét, házszámot, családtagjai számát, a szőlőbirtok terjedelmét holdakban, a házi fogyasztásban felhasznált bor évi átlagot, mennyiségét hektoliterekben, a f. évi remélhető termést hektoliterekben, a házi fogyasztásra és nagyban vagy 26. litert tevő mennyiségben való eladásra szánt bor mennyiségét hektoliterekben tartalmazó bejelentést folyó évi szeptember hó 15-éig a városi tanácsnál nyújtják be, minthogy különben az adó kedvezményre igényt nem tarthatnak. — Zomborban, 1898. évi augusztus hó 13-án. Trischler Ferenc s. k. polgármester.

A zombori vonatok érkezése és indulása

Ervényes 1898. évi majus hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Szabadka felől:	Szabadkára
6 óra 45 percz reg.	4 óra 46 percz reg.
3 » 34 » délután	11 » 54 » délben
8 » 34 » este	8 » 35 » este
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
7 óra 35 percz este	8 óra 15 percz reg.
Gombos felől:	Gombosra:
11 » 47 » délben	6 óra 55 percz reg.
8 » 25 » este	3 » 41 » délután
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
8 óra 08 percz reg.	7 óra 41 percz este
Baja felől:	Bajára:
8 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
6 » 25 » reg.	4 » 05 » délután
Ujvidék felől:	Ujvidékre:
6 óra 30 percz reg.	7 óra 55 percz reg.
11 » 30 » délelőit	2 » — » —
7 » 17 » este	3 » 51 » délután

Junius 1-jétől augusztus végéig vasár-ér ünnepnapokon a d. u. 1 óra 04 perczkoi induló tehervonattal személy-zalító kocsi megy N.-Műtűcsere.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.
Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

— Alapított 1865-ben. —
A legjobb új és átjatszott
ZONGORÁK
PIANINÓK
és
HARMÓNIUMOK
egőcsöbban kaphatók tökéletes jótállás mellett.

HECKENAST GUSZTÁV

hirnevés zongora-eladási intézetében,
Most: Gizella-tér 2. sz., a Váci-utca sarkán.
Schiedmayer és fia, leghíresebb zongorak Thuringi Orgán C. egyedüli képviselője
a világ legjobb és legőcsöb harmóniumai. — **Árjegyzék Ingyen** (B).

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

átal a legújatnyosabb árak mellett ajánlatnak:

„COLUMBIA-DRILL“
Locomobil és gőzszőlőgép-készítők 2/3 egész 12 lőrfőg, valamint kassza-
szekerek, lovashúzó járgány-egység-
gépek, berezselők, tásielőcsók, kontyosok, kaszáló- és méré-
sűpek, szénegőzők,
székák, szecskorogók, réparógók, kukorica-
morsatók, daráló, őrlő-malmok, egye-
benes székélék, két- és háromvető
okák és min-
den egyéb
gazdasági
gépek.

Mindenre előfoglalás bérletre legrossz a bérletre előfoglalás.

Hirdetmény.

A kalocsai érsekuraldalmi igazgatóság közhírré teszi, hogy az érsekség tulajdonához tartozó és Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megye alsó részében a Duna mindkét oldalán fekvő dunai erdőkben 1898. évre üzemtervileg kijelölt vágások zárt írásbeli ajánlatok mellett vágáson kint eladtni fognak.

Minden egyes vágásra külön ajánlat teendő; egy vállalkozó azonban több ily egyes ajánlatot egy levélbe is foglalhat. Ezen ajánlatok 50 kros tőlyeggel és 10% bányapénzzel ellátva;

1898. évi szeptember hó 12 napján d. e. 10 óráig

az uradalmi igazgatóságnál nyújtandók be.

Ezentul érkezett, vagy utóajánlatok semmi szín alatt sem fogadtnak el.

Az árverési feltételek az uradalmi igazgatóságnál s a kalocsai, doromlasi, ó-sükösi, és szentistváni erdészknél megtekinthetők.

Az eladandó vágások a következők:

Sor sz.	Az erdő megnevezése	A vágás		Jegyzet	Beesár	
		területe	A vágásban meghagyandó magfák		ft	kr.
		kat. hold	darab			
1	Gógai 40 éves vágás	38.00	51		4978	—
2	Taplói 40 éves vágás	3.00	14		353	40
3	Taplói 20 „ „	15.20			1650	65
4	Küldoromlasi 40 éves vágás	5.00	25		460	—
5	Küldoromlasi 20 „ „	9.57	3		686	15
6	Várszegi 40 éves vágás	26.09	81		5617	55
7	Rezéti 40 „ „	14.09	minden tölgyfa		2128	20
8	Rezéti 20 „ „	30.77	minden tölgyfa		2048	40
9	Gemenczi 40 éves vágás	23.18	40		3958	80
10	Gemenczi 20 „ „	12.23	minden tölgyfa		1844	80
11	Csávoljózsefházi 30 éves vágás	50.62		(Még kiadandó: a szentistváni plebinosnak és a szentistváni plebinosnak kastornak patronatusi kemény dorongfa.	2074	40
12	Rezéti 20 éves vágás	29.12	minden tölgyfa	1897. évi	6154	40
13	Gyűrűsalji 40 éves vágás	31.12	minden tölgyfa		4124	20
14	Gyűrűsalji 40 „ „	33.00	134	1897. évi	6672	—
15	Panduri 40 éves vágás	23.92	91		4107	65
16	Pörbői 40 éves vágás	42.00	189		12659	40
17	Gemenczi 40 éves vágás melletti fűzes	15.44			1133	40

Kalocsa, 1898. július hó 23-án.

Utánnomás nem díjazatik)

Az igazgatóság.

SZIVAT TYUKAT
házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános ezélokra kész. jár gány és erőhajításra.

Tűzfecskendőket
városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,
harangokat és harangállványokat
templomok, iskolák stb. részére.

Bizmentesen működő pöczgödör tisztító készülékeket, utcai öntözőkocsikat, sárkaparókat készit és ajánl a

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár
Részvény-Társaság (ezelött **WALSER FERENCZ**)
BUDAPEST, VI. KÜLSŐ VÁCZIÚT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy milleniumi érem.
STAHEL és LENNER
BUDAPEST.

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margit-híd és nyugati pályaudvar közti
Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:
Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, arpa vagy rozs közüli kiválasztására.
Trieurök: a zabnak vagy árpanak a buza közüli és a grómbölyü magvak kiválasztására.
Lenecsisztító és osztályozó trieurök: az arpa kiválasztására és a lenecse osztályozására.
Osztályozó-Trieurök:
Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetzés szerinti osztályozására. — Eivállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerü trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökhöz atala kítésát.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy lasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.